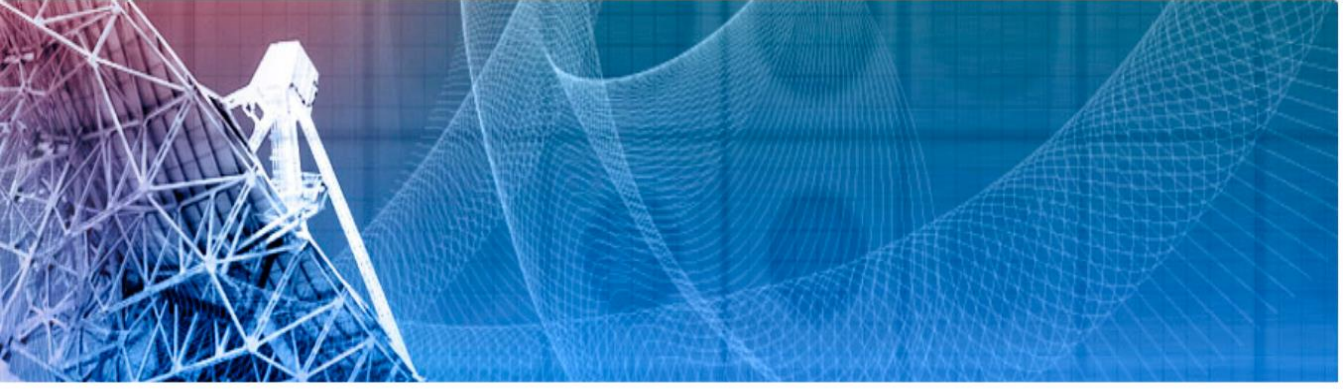

ВІТЧИЗНЯНА НАУКА НА ЗЛАМІ ЕПОХ: ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ

Матеріали Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції (18 лютого 2026 року)

№115

Переяслав – 2026

УНІВЕРСИТЕТ ГРИГОРІЯ СКОВОРОДИ
В ПЕРЕЯСЛАВІ
РАДА МОЛОДИХ УЧЕНИХ УНІВЕРСИТЕТУ
ГО «ІНСТИТУТ СУСПІЛЬНОГО РОЗВИТКУ
І НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ»

Матеріали
Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції

«ВІТЧИЗНЯНА НАУКА НА ЗЛАМІ ЕПОХ: ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ»

18 лютого 2026 року
Вип. 115

Збірник наукових праць

Переяслав – 2026

УДК 001(477)«19/20»
ББК 72(4Укр)63
В 54

Матеріали Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції «Вітчизняна наука на зламі епох: проблеми та перспективи розвитку»: зб. наук. праць. Переяслав, 2026. Вип. 115. 171 с.

ГОЛОВНИЙ РЕДАКТОР:
Кикоть С. М. – кандидат історичних наук, заступник голови ГО «Інститут суспільного розвитку і наукових досліджень»

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ:
Воловик Л. М. – кандидат географічних наук, доцент
Євтушенко Н. М. – кандидат економічних наук, доцент
Носаченко В. М. – кандидат педагогічних наук, доцент
Руденко О. В. – кандидат психологічних наук, доцент
Скляренко О. Б. – кандидат філологічних наук, доцент
Солопко І. О. – кандидат фізико-математичних наук, доцент
Юхименко Н. Ф. – кандидат філософських наук, доцент

Збірник матеріалів конференції вміщує результати наукових досліджень наукових співробітників, викладачів вищих навчальних закладів, докторантів, аспірантів, студентів з актуальних проблем гуманітарних, природничих і технічних наук.

Відповідальність за грамотність, автентичність цитат, достовірність фактів і посилань несуть автори публікацій.

© Університет Григорія Сковороди в Переяславі
© Рада молодих учених університету
© ГО «Інститут суспільного розвитку і наукових досліджень»

УДК 374.7.091.2:004.77+001.89

Наталія Франчук, Анастасія Юрійчук
(Київ)

ФОРМАЛЬНА ВІДКРИТІСТЬ І ФАКТИЧНА НЕДОСТУПНІСТЬ: ЦИФРОВА ДОСТУПНІСТЬ У ПАРАДИГМІ ВІДКРИТОЇ НАУКИ ТА ОСВІТИ ДОРОСЛИХ

Розглянуто цифрову доступність як фундаментальний детермінант реалізації принципів відкритої науки в контексті освіти дорослих. Обґрунтовано, що формальна відкритість наукових та освітніх ресурсів не гарантує їх фактичної доступності, а цифрова доступність забезпечує перехід від декларативної відкритості до реального використання знань. Запропоновано концептуальну модель, що відображає взаємозв'язок відкритої науки, формальної відкритості, цифрової доступності та освіти дорослих.

Ключові слова: *відкрита наука; цифрова доступність; освіта дорослих; навчання впродовж життя; відкриті освітні ресурси; цифрове освітнє середовище.*

The paper examines digital accessibility as a key pedagogical condition for implementing the principles of open science in the context of adult education. It is argued that the formal openness of scientific and educational resources does not guarantee their actual accessibility, whereas digital accessibility facilitates the transition from declarative openness to the practical use of knowledge. A conceptual model illustrating the relationship between open science, formal openness, digital accessibility, and adult education is proposed.

Key words: *open science; digital accessibility; adult education; lifelong learning; open educational resources; digital learning environment.*

У сучасному науковому дискурсі відкрита наука розглядається не просто як технічний протокол доступу до результатів досліджень, а як нова парадигма організації наукової та освітньої діяльності, що докорінно змінює традиційні уявлення про роль університетів, дослідників і користувачів знань. Вона передбачає прозорість на всіх етапах наукового процесу – від планування досліджень і збирання даних до поширення результатів і їх використання в освітній та професійній діяльності. У цьому контексті відкритість трактується як умова підвищення якості науки, її прозорості та суспільної значущості.

У рекомендаціях ЮНЕСКО з відкритої науки підкреслюється, що відкритість має бути тісно пов'язана з принципами рівності, інклюзивності та справедливості, а доступ до знань – розглядатися як суспільне благо. Важливим є те, що відкритість у цьому документі орієнтована не виключно на академічну спільноту, а на широкі групи користувачів, зокрема освітян, фахівців-практиків і громадян у контексті навчання впродовж життя [2]. Таким чином, уже на рівні міжнародних стратегічних документів простежується зв'язок між відкритою наукою та освітою дорослих як соціально значущими процесами. Без інтеграції в систему освіти дорослих відкрита наука ризикує залишатися елітарною, тоді як освіта дорослих без відкритої науки втрачає сучасний зміст і доступ до актуального наукового знання.

Разом із тим, у практиках реалізації відкритої науки спостерігається тенденція до її звуженого трактування – переважно як політики відкритого доступу до публікацій і даних. Такий підхід, хоча й важливий, однак не охоплює повною мірою педагогічний і користувацький вимір відкритості, що стає особливо проблематичним у цифровому середовищі. Аналіз наукових праць [3; 4; 6], присвячених впровадженню відкритої науки в університетах, свідчить, що домінуючим залишається інституційно-організаційний підхід, який створює ілюзію доступності за відсутності реального інклюзивного інструментарію. У межах цього підходу відкритість ототожнюється з наявністю репозитаріїв, відкритих журналів, політик відкритого доступу та технічної інфраструктури для зберігання й поширення наукових матеріалів. Зокрема, у дослідженнях, присвячених відкритій науці в

університетському середовищі, підкреслюються переваги відкритого доступу для розвитку науки й освіти, підвищення видимості досліджень та інтеграції університетів у міжнародний науковий простір [4].

Однак такий підхід практично не торкається питання того, як саме відкриті ресурси використовуються реальними користувачами та чи є вони доступними для різних груп дорослих у контексті навчання впродовж життя. Формальна відкритість у цьому випадку означає відсутність фінансових або правових обмежень, але не враховує когнітивних, інформаційних і педагогічних бар'єрів, які виникають під час взаємодії з цифровими ресурсами. У результаті відкриті ресурси можуть існувати у публічному просторі, але залишатися малозрозумілими, складними або непридатними для ефективного використання. Саме ця ситуація дозволяє говорити про феномен фактичної недоступності, який не суперечить формальній відкритості, а співіснує з нею, підриваючи її соціальний і освітній потенціал.

У цифрову епоху освіта дорослих стає одним із центральних напрямів розвитку вищої освіти. Сучасні університети дедалі активніше виконують функцію центрів навчання впродовж життя, забезпечуючи можливості для професійного розвитку, перепідготовки та самоосвіти дорослих. Аналітичні огляди трансформації вищої освіти в умовах цифровізації вказують на активне обговорення технологічно підтриманого навчання впродовж життя і роль цифрових технологій у формуванні нових форм навчання та організації освітньої діяльності [1]. Для дорослих суб'єктів навчання відкриті наукові публікації, електронні бібліотеки, репозитарії та відкриті освітні ресурси стають не доповненням, а базовим джерелом знань. Водночас доросла аудиторія суттєво відрізняється від традиційних студентів за рівнем цифрових компетентностей, навчального досвіду, мотивації та умов залучення до навчання. Ця різнорідність зумовлює потребу в особливих підходах до організації цифрового освітнього середовища.

Дослідження цифровізації освітнього процесу у закладах вищої освіти демонструють, що цифрові технології відкривають нові можливості для індивідуалізації навчання, гнучкості освітніх траєкторій та поєднання формального, неформального й інформального навчання. Разом із тим, науковці звертають увагу на низку ризиків цифровізації, пов'язаних із перевантаженням даними, складністю цифрових середовищ і нерівним доступом до цифрових ресурсів [6]. Для освіти дорослих ці ризики є особливо значущими, оскільки такі особи часто поєднують навчання з професійною діяльністю та мають обмежені часові ресурси. Використання складних, перевантажених або погано структурованих цифрових ресурсів знижує мотивацію до навчання і фактично обмежує доступ до відкритих освітніх можливостей.

У цьому контексті цифрова доступність набуває статусу ключової педагогічної категорії, що дозволяє поєднати ідеї відкритої науки та освіти дорослих. На відміну від вузького технічного трактування, цифрова доступність у межах даного дослідження розглядається як комплексна характеристика цифрового освітнього та наукового середовища. Пропонуємо виокремити три стратегічні виміри цифрової доступності, що базуються на міжнародних стандартах вебдоступності (WCAG) [7]:

- інформаційно-навігаційна доступність, що передбачає прозорість архітектури ресурсу, відповідність принципам керованості та інтуїтивність шляхів пошуку необхідних знань.
- когнітивно-стилістична доступність, яка вимагає відповідності форм подання даних різним стилям сприйняття, зрозумілості структури контенту та усунення надмірного «академічного герметизму», що часто стає бар'єром для суб'єктів навчання впродовж життя.
- методична доступність, що передбачає наявність інструментів інтелектуальної підтримки, коментарів, глосаріїв та адаптивних механізмів, які допомагають у засвоєнні складного наукового контенту без безпосередньої допомоги фахівця.

Запропоновану логіку взаємозв'язку відкритої науки, формальної відкритості та освіти дорослих узагальнено на рис. 1, де цифрова доступність представлена як системна умова переходу від декларативної відкритості до фактичного доступу до знань.

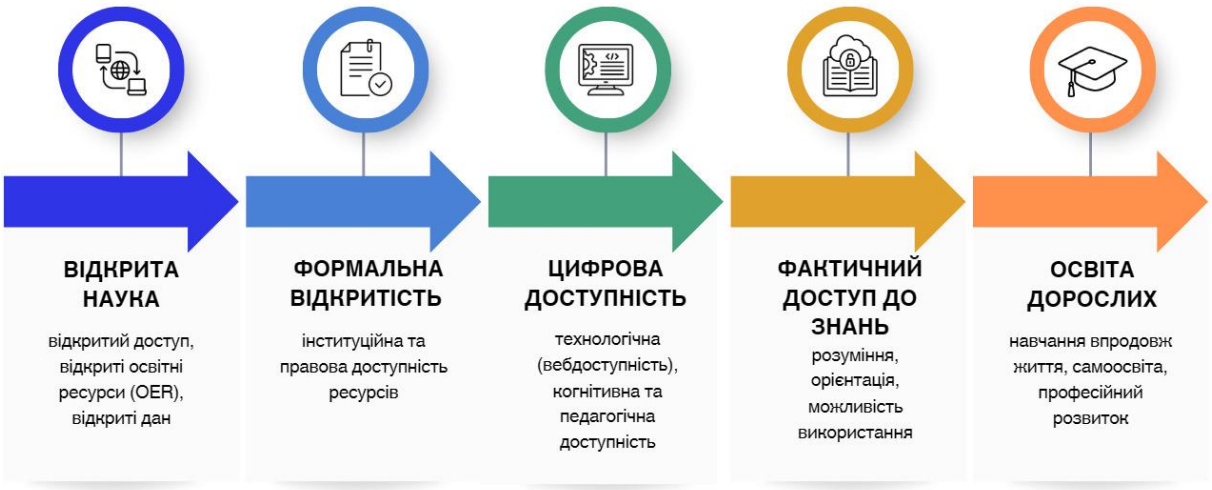

Рис. 1. Цифрова доступність як умова переходу від формальної відкритості відкритої науки до фактичного доступу в освіті дорослих

Такий підхід дозволяє розглядати цифрову доступність як фундаментальну умову педагогічної ефективності відкритих ресурсів. Відкриті наукові й освітні матеріали, створені без урахування принципів цифрової доступності, ризикують залишитися не тільки формально відкритими, але й фактично інертними у контексті їх реального засвоєння. На національному рівні розвиток відкритої науки визначається як стратегічний напрям модернізації наукової та освітньої діяльності, що знайшло своє відображення у державних стратегіях цифровізації. Зокрема, аналогічні орієнтири зафіксовані у Концептуальних засадах розвитку відкритої науки в НАПН України на 2024–2030 роки, де підкреслюється необхідність створення сучасного науково-освітнього простору, інтегрованого у світову інфраструктуру знань [5].

Водночас у цих документах цифрова доступність розглядається переважно опосередковано, без чіткого педагогічного аналізу її ролі в освіті дорослих. Це створює методологічну прогалину між задекларованими цілями відкритої науки та реальними умовами використання відкритих ресурсів користувачами. Поєднання відкритої науки та освіти дорослих у межах концепції цифрової доступності дозволяє переосмислити відкритість як реальну можливість використання знань, а не лише як формальний статус ресурсів. Цифрова доступність у цьому контексті виступає умовою переходу від декларативної відкритості до фактичної реалізації принципів відкритої науки в системі навчання впродовж життя та може розглядатися як показник якості сучасної освіти дорослих і зрілості відкритої науки.

ДЖЕРЕЛА ТА ЛІТЕРАТУРА

1. Hakansson Lindqvist M., Mozelius P., Jaldemark J., Cleveland Innes M. Higher education transformation towards lifelong learning in a digital era – a scoping literature review. *International Journal of Lifelong Education,* 2024. Vol. 43(1). P. 24–38. https://doi.org/10.1080/02601370.2023.2279047.

2. UNESCO. UNESCO Recommendation on Open Science. DOI: https://doi.org/10.54677/MNMH8546.

3. Аналіз провідного вітчизняного та зарубіжного досвіду з підвищення дослідницької спроможності університетів України в умовах війни та повоєнного відновлення у контексті

імплементації концепції «Відкрита наука»: препринт (аналітичні матеріали) / В. Луговий, І. Драч, О. Петроє, В. Зінченко, Ю. Мєлков, І. Жиляєв, І. Регейло, В. Камишин, Н. Базелюк; за ред. В. Лугового, О. Петроє. Київ : Інститут вищої освіти НАПН України, 2022. 147 с. URL: https://www.researchgate.net/publication/369018090_Analiz_providnogo_vitciznanogo_ta_zarubiznogo_dosvidu_z_pidvisenna_doslidnickoi_spromoznosti_universitetiv_Ukraini_v_umovah_vijni_ta_povoennogo_vidnovlenna_u_konteksti_implementacii_koncepcii_Vidkrita [accessed Feb 10 2026].

4. Драч І. Відкрита наука в університетах: цілі та переваги. *Науковий вісник Ужгородського університету. Серія: «Педагогіка. Соціальна робота».* 2025. Т. 1, № 50. С. 90–93. DOI: https://doi.org/10.24144/2524-0609.2022.50.90-93.

5. Концептуальні засади розвитку відкритої науки в НАПН України на 2024-2030 роки / І. Drach та ін. Herald of the National Academy of Educational Sciences of Ukraine. 2024. Т. 6, № 2. С. 1–6. DOI: https://doi.org/10.37472/v.naes.2024.6209.

6. Савіцька В. Цифровізація освітнього процесу у закладах вищої освіти: ризики і перспективи в сучасних умовах. *Засоби навчальної та науково-дослідної роботи.* 2022. №59. С. 76–85. DOI: https://doi.org/10.34142/2312-1548.2022.59.07.

7. Web Content Accessibility Guidelines (WCAG) 2.1. W3C Recommendation. URL: https://www.w3.org/TR/WCAG21/.

УДК 37.091.33:811

Ірина Чорновіл
(Нікополь)

ФОРМУВАННЯ НАВИЧОК КРИТИЧНОГО МИСЛЕННЯ НА ЗАНЯТТЯХ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ

У статті розглянуто проблему формування навичок критичного мислення у процесі навчання іноземної мови. Обґрунтовано актуальність розвитку критичного мислення в умовах компетентнісно-орієнтованої освіти та зростання обсягів інформації в сучасному суспільстві. Проаналізовано наукові підходи до визначення поняття «критичне мислення», окреслено його основні характеристики, структурні компоненти та функції.

Ключові слова: *критичне мислення, компетентнісний підхід, інтерактивні методи навчання, мовленнєва компетентність.*

The article addresses the issue of developing critical thinking skills in the process of foreign language teaching. The relevance of critical thinking development in the context of competency-based education and the rapid growth of information in modern society is substantiated. Scientific approaches to defining the concept of "critical thinking" are analyzed, and its main characteristics, structural components and functions are outlined.

Key words: *critical thinking, competency-based approach, interactive teaching methods, communicative competence.*

Сучасні соціокультурні та освітні процеси характеризуються стрімким розвитком інформаційних технологій, зростанням обсягів інформації та необхідністю її критичного осмислення. У таких умовах традиційна модель навчання, орієнтована переважно на відтворення знань, втрачає свою ефективність. Натомість актуалізується потреба у формуванні особистості, здатної до самостійного мислення, аналізу та оцінювання інформації, а також до відповідального прийняття рішень.

Особливе місце у цьому процесі займає навчання іноземної мови, яке передбачає не лише засвоєння мовних знань, а й активну комунікативну та пізнавальну діяльність.

ВІДОМОСТІ ПРО АВТОРІВ

Бабаєва Валерія Ростиславівна – студентка 1 курсу магістратури факультету української та іноземної філології Ізмаїльського державного гуманітарного університету

Бовдуй Світлана Петрівна – методист Балаклійського педагогічного фахового коледжу КЗ «Харківська гуманітарно-педагогічна академія» Харківської обласної ради

Бризгалов Михайло Володимирович – викладач дисциплін з агроінженерії ВСП «Технолого-економічний фаховий коледж Миколаївського національного аграрного університету»

Бугайчук Катерина Андріївна – студентка 3 курсу Інституту права, психології та інноваційної освіти зі спеціальності «Психологія» Національного університету «Львівська політехніка»

Буренко Марія – студентка 1 курсу спеціальності «Інформаційні системи і технології» ВСП «Технолого-економічний фаховий коледж Миколаївського національного аграрного університету»

Гапонова Карина Андріївна – студентка 3 курсу архітектурного факультету Київського фахового коледжу архітектури, будівництва та управління

Горозій Ігор Олексійович – студент 3 курсу факультету фізичного виховання та мистецтв КЗ «Харківська гуманітарно-педагогічна академія» Харківської обласної ради

Гриценко Олександр – студент 1 курсу спеціальності «Інформаційні системи і технології» ВСП «Технолого-економічний фаховий коледж Миколаївського національного аграрного університету»

Гусак Світлана – викладач ВСП «Вишнянський фаховий коледж Львівського національного університету природокористування»

Гусакова Ірина Вікторівна – кандидат медичних наук, доцент кафедри нормальної фізіології Вінницького національного медичного університету імені М. І. Пирогова

Гусєва Олена Вікторівна – викладач спеціальних дисциплін ВСП «Автотранспортний фаховий коледж Криворізького національного університету»

Дворецькова Марія Сергіївна – викладач циклової комісії загальної підготовки Приватного фахового навчального закладу «Одеський коледж комп'ютерних технологій та дизайну «Сервер»

Дорошенко Ольга Геннадіївна – викладач циклової комісії медсестринства КЗ «Дніпровський базовий фаховий медичний коледж» Дніпропетровської обласної ради»

Єрохін Віктор Миколайович – викладач Слов'янського фахового коледжу Державного некомерційного підприємства «Державний університет «Київський авіаційний інститут»

Закорко Олександра Олександрівна – студентка 3 курсу відділення «Медсестринство-ІІ» КЗОЗ «Харківський обласний медичний фаховий коледж» Харківської обласної ради

Захаренко Сергій Олександрович – студент електро-технічного відділення ВСП «Дніпровський фаховий коледж інженерії та педагогіки Українського державного університету науки і технологій»

Здражевська Уляна – студентка 1 курсу спеціальності «Інформаційні системи і технології» ВСП «Технолого-економічний фаховий коледж Миколаївського національного аграрного університету»

Іванова Вікторія – студентка Балаклійського педагогічного фахового коледжу КЗ «Харківська гуманітарно-педагогічна академія» Харківської обласної ради

Кальян Анастасія Романівна – студентка факультету дизайну Київського національного університету технологій та дизайну

Кейса Уляна Богданівна – спеціаліст, викладач Звягельського медичного фахового коледжу Житомирської обласної ради

Кицкай Анжела Сергіївна – викладач І категорії Маріупольського будівельного фахового коледжу

Коваленко Ангеліна Євгеніївна – студентка 1 курсу спеціальності «Автомобільний транспорт» ОПП «Організація перевезень і управління на автомобільному транспорті» Харківського автотранспортного фахового коледжу
Ковальчук Юлія Миколаївна – викладач циклової комісії медсестринства КЗ «Дніпровський базовий фаховий медичний коледж» Дніпропетровської обласної ради»
Колісник Діана – студентка Балаклійського педагогічного фахового коледжу КЗ «Харківська гуманітарно-педагогічна академія» Харківської обласної ради
Коломоєць Степан Владиславович – студент технолого-механічного відділення ВСП «Дніпровський фаховий коледж інженерії та педагогіки Українського державного університету науки і технологій»
Коляда Ірина Валеріївна – старший викладач кафедри іноземних мов Національного технічного університету «Харківський політехнічний інститут»
Коновалов Сергій Вікторович – кандидат медичних наук, доцент кафедри нормальної фізіології Вінницького національного медичного університету імені М. І. Пирогова
Корольов Олександр Сергійович – студент 4 курсу спеціальності «Автоматизація та комп'ютерно інтегровані технології» ВСП «Київський індустріальний фаховий коледж Київського національного університету будівництва і архітектури»
Костяна Тетяна Олександрівна – викладач циклової комісії педіатричних дисциплін КЗОЗ «Харківський обласний медичний фаховий коледж» Харківської обласної ради
Кривончак Олексій Вікторович – викладач економічних дисциплін Маріупольського будівельного фахового коледжу
Кушніренко Святослав Вікторович – студент 5 курсу факультету української і іноземної філології Ізмаїльського державного гуманітарного університету
Лавська Валентина Іванівна – викладач циклової комісії вузьких дисциплін КЗОЗ «Харківський обласний медичний фаховий коледж» Харківської обласної ради
Лісіна Вікторія Іванівна – викладач іноземної мови циклової комісії іноземних мов та латинської мови КЗОЗ «Харківський обласний медичний фаховий коледж» Харківської обласної ради
Літвинчук Ангеліна Олександрівна – студентка 4 курсу спеціальності «Початкова освіта. Вчитель іноземної мови в початковій школі» Володимирського педагогічного фахового коледжу імені Агатангела Кримського Волинської обласної ради
Літова Єлизавета – студентка 2 курсу спеціальності «Тваринництво» ВСП «Технолого-економічний фаховий коледж Миколаївського національного аграрного університету»
Логвінова Діана Валеріївна – кандидат психологічних наук, доцент кафедри теоретичної та прикладної психології Національного університету «Львівська політехніка»
Мельник Людмила Михайлівна – кандидат технічних наук, доцент кафедри мистецтва та дизайну костюма Київського національного університету технологій та дизайну
Молдован Володимир Іванович – магістрант 2 курсу факультету журналістики Запорізького національного університету
Назаренко Богдана Володимирівна – студентка 3 курсу факультету педагогічної і мистецької освіти Полтавського національного педагогічного університету імені В. Г. Короленка
Олицька Олена Олександрівна – PhD, доцент кафедри права та публічного адміністрування Хмельницького кооперативного торговельно-економічного інституту
Олицький Олександр Миколайович – PhD, старший викладач кафедри вогневої підготовки Національної академії державної прикордонної служби України
Пальчикова Олександра Олександрівна – кандидат педагогічних наук, доцент, завідувач кафедри англійської філології Криворізького державного педагогічного університету
Піх Тарас Миколайович – викладач циклової комісії фізичного виховання КЗ Львівської обласної ради «Бродівський фаховий педагогічний коледж імені Маркіяна Шашкевича»
Побережець Ганна Степанівна – кандидат історичних наук, доцент кафедри українознавства і суспільних наук Миколаївського національного аграрного університету

Пономаренко Діана – студентка 3 курсу архітектурно-землевпорядного відділення Сумського фахового коледжу будівництва та архітектури
Продан Андрій – студент 1 курсу спеціальності «Інформаційні системи і технології» ВСП «Технолого-економічний фаховий коледж Миколаївського національного аграрного університету»
Рура Ганна Валеріївна – викладачка математики ВСП «Технолого-економічний фаховий коледж Миколаївського національного аграрного університету»
Семенова Марія Сергіївна – студентка 3 курсу відділення «Медсестринство-ІІ» КЗОЗ «Харківський обласний медичний фаховий коледж» Харківської обласної ради
Сердюченко Анастасія Сергіївна – студентка 4 курсу спеціальності «Початкова освіта. Педагог-організатор» Володимирського педагогічного фахового коледжу імені Агатангела Кримського Волинської обласної ради
Соколова Алла Олександрівна – викладач циклової комісії загальноосвітніх дисциплін Харківського автотранспортного фахового коледжу
Стельмащук Аліна Олегівна – аспірант І року навчання кафедри нормальної фізіології, асистент кафедри нормальної фізіології Вінницького національного медичного університету імені М. І. Пирогова
Сулімова Ірина Сергіївна – студентка 2 курсу спеціальності «Психологія» Луцького національного технічного університету
Сулімова Лілія Олександрівна – викладач-методист Володимирського педагогічного фахового коледжу імені Агатангела Кримського Волинської обласної ради
Суханова Тетяна Євгенівна – доцент кафедри іноземних мов Національного технічного університету «Харківський політехнічний інститут»
Сушко Наталя Мирославівна – викладач іноземних мов вищої категорії ВСП «Технолого-економічний фаховий коледж Миколаївського національного аграрного університету»
Удод Ірина Василівна – викладач Сумського фахового коледжу будівництва та архітектури
Форостянов Олег Іванович – викладач Харківського обласного медичного фахового коледжу
Форостянова Ірина Миколаївна – викладач Харківського обласного медичного фахового коледжу
Франчук Наталія Петрівна – кандидат педагогічних наук, доцент, старший дослідник, доцент кафедри методики навчання математики Українського державного університету імені Михайла Драгоманова
Чечельницька Юлія Євгенівна – викладач-методист, викладач вищої категорії ВСП «Дніпровський фаховий коледж інженерії та педагогіки Українського державного університету науки і технологій»
Чорновіл Ірина Сергіївна – викладач іноземної мови КЗ «Нікопольський фаховий медичний коледж» Дніпропетровської обласної ради»
Чорновіл Тетяна Сергіївна – викладач математики КЗ «Нікопольський фаховий медичний коледж» Дніпропетровської обласної ради»
Шатаєва Дарина Павлівна – студентка 1 курсу Навчально-наукового інституту медицини Національного медичного університету імені О. О. Богомольця
Шурхаленко Тетяна Володимирівна – методист Маріупольського будівельного фахового коледжу
Юрійчук Анастасія Олександрівна – аспірантка ІІІ року навчання кафедри комп'ютерної та програмної інженерії Українського державного університету імені Михайла Драгоманова
Якимчук Борис Андрійович – кандидат психологічних наук, професор кафедри психології Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини

ЗМІСТ

БІОЛОГІЧНІ НАУКИ

Ангеліна Коваленко, Алла Соколова
ВПЛИВ СТРЕСУ НА ОРГАНІЗМ ЛЮДИНИ: КЛІТИННІ, ГУМОРАЛЬНІ ТА СИСТЕМНІ МЕХАНІЗМИ РЕГУЛЯЦІЇ 3

Дарина Шатаєва
МУЛЬТИФАКТОРІАЛЬНИЙ ПРИНЦИП ФОРМУВАННЯ ФЕНОТИПУ 5

ЖУРНАЛІСТИКА

Володимир Молдован
НОРМАТИВНІ ГАРАНТІЇ ПРАВ ЖУРНАЛІСТА В УМОВАХ ВІЙСЬКОВОГО КОНФЛІКТУ 9

ІСТОРИЧНІ НАУКИ

Ганна Побережець
ДЕРЖАВОТВОРЕННЯ УКРАЇНИ: ІСТОРИЧНІ ЕТАПИ ТА СУЧАСНІ ВИКЛИКИ 13

Андрій Продан, Наталя Сушко
THE TRANSFORMATION OF THE BRITISH EMPIRE: ADAPTATION, REFORMS, AND THE IMPORTANCE OF KEEPING UP WITH THE TIMES 15

ЮРИДИЧНІ НАУКИ

Олена Олицька, Олександр Олицький
ДИСЦИПЛІНАРНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗА ПОРУШЕННЯ ПРАВИЛ ПОВОДЖЕННЯ ЗІ ЗБРОЄЮ ЯК ЗАСІБ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ТРУДОВОЇ ДИСЦИПЛІНИ В ПРАВООХОРОННИХ ОРГАНАХ 20

МИСТЕЦТВО. ДИЗАЙН

Mariia Dvoretskova
ART AS AN INSTRUMENT OF CULTURAL DIPLOMACY OF UKRAINE DURING THE WAR 22

Анастасія Кальян, Людмила Мельник
ЗАСТОСУВАННЯ АПСАЙКЛІНГУ ПРИ РОЗРОБЦІ КОЛЕКЦІЇ ЖІНОЧОГО ОДЯГУ ЯК ЗАСОБУ РОЗВИТКУ ЦИРКУЛЯРНОЇ ЕКОНОМІКИ 25

ПЕДАГОГІКА. ОСВІТА

Світлана Бовдуй, Вікторія Іванова, Діана Колісник
ГЕЙМІФІКАЦІЯ ЯК ЗАСІБ ФОРМУВАННЯ МОВНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ЗДОБУВАЧІВ ПОЧАТКОВОЇ ОСВІТИ НА УРОКАХ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ 28

Ольга Дорошенко, Юлія Ковальчук
НАВИЧКИ М'ЯКОЇ КОМУНІКАЦІЇ (SOFT SKILLS) В ПІДГОТОВЦІ МЕДИЧНИХ ПРАЦІВНИКІВ: РОЛЬ ВИКЛАДАЧА У ФОРМУВАННІ ПРОФЕСІЙНОГО СПІЛКУВАННЯ 32

Віктор Єрохін
ФОРМУВАННЯ ФАХОВИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ ЗДОБУВАЧА ОСВІТИ АВТОМОБІЛЬНОЇ СПЕЦІАЛЬНОСТІ ЗАСОБАМИ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ 37

Олександра Закорко, Марія Семенова
ІГРОВІ МЕТОДИ У НАВЧАННІ МАЙБУТНІХ МЕДИЧНИХ СЕСТЕР: ІННОВАЦІЙНІ ПІДХОДИ ТА ПЕРЕВАГИ 40

Анжела Кицкай
ВИКОРИСТАННЯ ІГРОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ ПІД ЧАС ВИКЛАДАННЯ СПЕЦДИСЦИПЛІН БУДІВЕЛЬНОГО НАПРЯМУ 42

Тетяна Костяна, Валентина Лавська
ФОРМУВАННЯ ФАХОВИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ МЕДИЧНОГО КОЛЕДЖУ ШЛЯХОМ УПРОВАДЖЕННЯ ІННОВАЦІЙНОЇ ОСВІТНЬОЇ ДІЯЛЬНОСТІ 45
Олексій Кривончак
КОМПЕТЕНТНІСНИЙ ПІДХІД У ВИКЛАДАННІ ЕКОНОМІЧНИХ ДИСЦИПЛІН У ЗАКЛАДАХ ФАХОВОЇ ПЕРЕДВИЩОЇ ОСВІТИ 49
Вікторія Лісіна
CHALLENGES OF TEACHING FOREIGN LANGUAGES IN MEDICAL COLLEGES 52
Ангеліна Літвинчук
ГЕЙМІФІКАЦІЯ ЯК ЗАСІБ НАВЧАННЯ МОВИ Й МОВЛЕННЯ ПЕРШОКЛАСНИКІВ 55
Богдана Назаренко
ФОРМУВАННЯ НАВИЧОК ОСОБИСТОЇ ГІГІЄНИ ЯК СКЛАДОВОЇ ЗДОРОВОГО СПОСОБУ ЖИТТЯ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ 58
Олександра Пальчикова
МОВНА ОСОБИСТІСТЬ МАЙБУТНЬОГО ВЧИТЕЛЯ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ В ПЕДАГОГІЧНОМУ ВИМІРІ 61
Тарас Піх
ЗНАЧЕННЯ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ ЩОДО ЗАСВОЄННЯ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ ДИСЦИПЛІНИ «ЗАХИСТ УКРАЇНИ» 64
Ганна Рура
РЕАЛІЗАЦІЯ КОНТЕКСТНОГО НАВЧАННЯ ЧЕРЕЗ СИСТЕМУ ПРОФЕСІЙНО-ОРІЄНТОВАНИХ ЗАДАЧ 66
Анастасія Сердюченко
ФОРМУВАННЯ УМІНЬ ДРУГОКЛАСНИКІВ АНАЛІЗУВАТИ ТА ІНТЕРПРЕТУВАТИ ТЕКСТИ 69
Лілія Сулімова, Ірина Сулімова
КОУЧИНГОВИЙ ПІДХІД У МЕТОДИЦІ НАВЧАННЯ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ В ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ 73
Ірина Форостянова
ІННОВАЦІЙНІ ПІДХОДИ ДО ОРГАНІЗАЦІЇ НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ 76
Наталія Франчук, Анастасія Юрійчук
ФОРМАЛЬНА ВІДКРИТІСТЬ І ФАКТИЧНА НЕДОСТУПНІСТЬ: ЦИФРОВА ДОСТУПНІСТЬ У ПАРАДИГМІ ВІДКРИТОЇ НАУКИ ТА ОСВІТИ ДОРОСЛИХ 79
Ірина Чорновіл
ФОРМУВАННЯ НАВИЧОК КРИТИЧНОГО МИСЛЕННЯ НА ЗАНЯТТЯХ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ 82
Тетяна Чорновіл
ІНТЕГРАЦІЯ МАТЕМАТИЧНОЇ ОСВІТИ У ФОРМУВАННЯ КЛІНІЧНОГО МИСЛЕННЯ 85
Тетяна Шурхаленко
ЕМОЦІЙНИЙ ІНТЕЛЕКТ ЯК СКЛАДОВА ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ СУЧАСНОГО ПЕДАГОГА 88

ПСИХОЛОГІЯ

Катерина Бугайчук, Діана Логвінова
ОСОБЛИВОСТІ НАВЧАЛЬНОЇ МОТИВАЦІЇ МОЛОДІ ТА ФАКТОРИ ЇЇ РОЗВИТКУ 91

Світлана Гусак
ПСИХОЛОГІЧНЕ БЛАГОПОЛУЧЧЯ ОСОБИСТОСТІ
В УМОВАХ ЦИФРОВОЇ ОСВІТИ ТА ХРОНІЧНОГО СТРЕСУ:
СУЧАСНІ ВИКЛИКИ ТА ПРАКТИЧНІ ПІДХОДИ 95
Ірина Гусакова, Сергій Коновалов, Аліна Стельмащук
ІНДИВІДУАЛЬНА АГРЕСИВНІСТЬ СУЧАСНИХ УКРАЇНСЬКИХ
СТУДЕНТІВ-МЕДИКІВ ПЕРШИХ РОКІВ НАВЧАННЯ 98
Борис Якимчук
ІНДИВІДУАЛЬНО-ТИПОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ УЧНІВ
З АСОЦІАЛЬНОЮ СПРЯМОВАНІСТЮ ОСОБИСТОСТІ 101

ІНФОРМАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ

Олександр Корольов
МОДЕЛЮВАННЯ N-ВИМІРНОГО КУБИКА РУБИКА
В СЕРЕДОВИЩІ PROCESSING 106

ФІЗИЧНА КУЛЬТУРА І СПОРТ

Ігор Горозій
ВИКОРИСТАННЯ МЕТОДИКИ НАВЧАННЯ З ФІТНЕСУ
«SPORT MOVES» ДЛЯ ЛЮДЕЙ РІЗНОГО ВІКУ 110
Сергій Захаренко, Юлія Чечельницька
ЗНАЧЕННЯ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ В ЖИТТІ СТУДЕНТА 113
Степан Коломоєць, Юлія Чечельницька
РОЛЬ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ ТА СПОРТУ
У ФОРМУВАННІ ЗДОРОВОЇ НАЦІЇ 115
Олег Форостянов
ГІПОДИНАМІЯ – АКТУАЛЬНА ПРОБЛЕМА СУЧАСНОСТІ 118

ФІЛОЛОГІЧНІ НАУКИ

Валерія Бабаєва
ФУНКЦІОНУВАННЯ ПОЛІТИЧНОЇ ТЕРМІНОЛОГІЇ
В АНГЛОМОВНОМУ ЗАГАЛЬНОПОЛІТИЧНОМУ МЕДІАТЕКСТІ 121
Марія Буренко, Наталя Сушко
LATIN AS A SYSTEM-FORMING FACTOR
IN ENGLISH LEGAL TERMINOLOGY 124
Олександр Гриценко, Наталя Сушко
THE ROLE AND SIGNIFICANCE OF ENGLISH
IN THE CONTEMPORARY WORLD 127
Уляна Здражевська, Наталя Сушко
DECODING CULTURAL CODES IN COMMUNICATION: HOW BRITISH
SARCASM AND AMERICAN SMALL TALK REVEAL SOCAIL VALUES 130
Ірина Коляда, Тетяна Суханова
THE USE OF AI TOOLS IN ENGLISH LANGUAGE TEACHING:
EDUCATIONAL CHALLENGES AND PEDAGOGICAL SOLUTIONS 135
Святослав Кушніренко
МЕДІАЖАНРИ ТА ЇХ ДОСЛІДЖЕННЯ З БОКУ МЕДІАЛІНГВІСТИКИ 137
Єлизавета Літова, Наталя Сушко
THE ROLE OF THE ENGLISH LANGUAGE
IN SHAPING YOUTH IDENTITY WORLDWIDE 140
Діана Пономаренко, Ірина Удод
АРХІТЕКТОР У ГЛОБАЛЬНОМУ ПРОСТОРІ:
РОЛЬ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ У ПРОФЕСІЙНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ 142

Наталя Сушко
SHOULD GLOBISH BE TAUGHT? THE TRANSFORMATION OF FOREIGN LANGUAGE EDUCATION GOALS IN A GLOBALIZED WORLD 146

МЕДИЧНІ НАУКИ

Уляна Кейса
СТРЕС-ІНДУКОВАНА АМЕНОРЕЯ У ЖІНОК В ЕКСТРЕМАЛЬНИХ УМОВАХ 149

ТЕХНІЧНІ НАУКИ. ТРАНСПОРТ

Михайло Бризгалов
ДОСЛІДЖЕННЯ ВПЛИВУ МОТОРНИХ МАСТИЛ З АНТИФРИКЦІЙНИМИ ПРИСАДКАМИ НА ТРИБОЛОГІЧНІ ХАРАКТЕРИСТИКИ ЦИЛІНДРО-ПОРШНЕВОЇ ГРУПИ ДВИГУНА ВНУТРІШНЬОГО ЗГОРЯННЯ 152

Олена Гусєва
ІНТЕЛЕКТУАЛЬНІ СИСТЕМИ: НЕОБХІДНА УМОВА МОДЕРНІЗАЦІЇ ТРАНСПОРТНОЇ ІНФРАСТРУКТУРИ УКРАЇНИ 158

АРХІТЕКТУРА І БУДІВНИЦТВО

Карина Гапонова
АРХІТЕКТУРА ВИТРИВАЛОСТІ: ВІД СТІЙКОСТІ ДО ШВИДКОЇ РЕГЕНЕРАЦІЇ 161

ВІДОМОСТІ ПРО АВТОРІВ 164

Матеріали Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції «Вітчизняна наука на зламі епох: проблеми та перспективи розвитку»: зб. наук. праць. Переяслав, 2026. Вип. 115. 171 с.

Відповідальність за грамотність, автентичність цитат, правильність фактів і посилань, достовірність матеріалів несуть автори публікацій. Передрук і відтворення опублікованих у збірнику матеріалів будь-яким способом дозволяється тільки при посиланні на ***«Вітчизняна наука на зламі епох: проблеми та перспективи розвитку»***.

Матеріали науково-практичної інтернет-конференції розміщені на сайті: http://confscience.webnode.com.ua

Укладачі: Ю. В. Кикоть, І. В. Гайдаєнко
Верстка та дизайн: І. В. Гайдаєнко

Адреса оргкомітету та редколегії:
08401, вул. Сухомлинського, 36 (к. 65),
м. Переяслав,
Київська обл., Україна
тел. 0930569496,
сайт: confscience.webnode.com.ua